

vati (§ 961 obč. zák.), ana by jinak při opomenutí této péče byla náhradou škody povinna (§ 964 obč. zák.), žalobkyně zajisté jen vhodné opatření učinila, když pytle pojistila. Za nejistých dob po převratu, při vysoké hodnotě pytlů, které měly nesporně cenu několika milionů Kč a vzhledem k nebezpečí ohně, které dle posudku znalců od samožáru pytlům hrozilo, bylo pojištění k zabezpečení pytlů (hodnoty jejich), ne-li nutným, tedy přece zcela účelným. Dle Šu 967 obč. zák. náleží však uschovateli náhrada nákladů, jež k udržení a k záchraně uschovávané věci učiní. Ale i kdyby náhrada pojistného žalobkyni jako uschovatelce nepřináležela, má nárok na tuto náhradu z dalšího, nižšími stolicemi uvedeného důvodu. Bylo již řečeno, že dle posudku znalců hrozilo pytlům nebezpečí ohně od samožáru, hrozilo tudíž pytlům zničení a pojištěním bylo nebezpečí škody, která by z toho eráru vznikla, odvráceno. Podle Šu 1036 obč. zák. má i ten, kdo nevolán, aby odvrátil hrozící škodu, cizí záležitost obstará, nárok na náhradu nutného a účelného nákladu, k uvedenému cíli učiněného. Též z tohoto důvodu patří žalobkyni náhrada zaplaceného pojistného.

Čís. 2509.

Zápisy a podpisy v nákladním listu mohou býti pořízeny tiskem nebo razítkem.

Bylo-li v nákladním listu uvedeno více odesílatelů a dráha nákladní list přijala, jest práva každému z nich, sama však může též na každého nastupovati.

(Rozh. ze dne 17. dubna 1923, Rv I 1234/22.)

Ve stanici L. na Slovensku byly k dopravě firmě T. v Praze podány tři vagony palivového dřeva. Jako odesílatelé byli v nákladním listu uvedeni František Z. a Rudolf S. Ježto firma T. zboží nepřijala a odesílatelé zásilkou nedisponovali, prodala dráha dřevo z volné ruky a, ježto výtěžek nedostačoval k úhradě dovozného, domáhala se nedoplatku solidárně na obou odesílatelích. Při ústním jednání namítl Rudolf S., že na nákladním listu nebyl podepsán a že není přípustno uváděti v nákladním listu více odesílatelů. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e**, zjišťiv, že jméno Rudolfa S-a bylo na nákladním listu vytištěno razítkem, žalobě proti němu vyhověl, **o d v o l a c í s o u d** rozsudek potvrdil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Výtka, že odvolací soud nesprávně posoudil věc po stránce právní (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), není odůvodněna. Žalovaný trvá i v dovolacím řízení na námitce, že odesílatelův podpis na nákladním listě musí býti p s á n a nemůže býti nahrazen tiskem nebo razítkem. Tato námitka jest zřejmě neopodstatněna. Dle čl. 6 lit. m) mezinárodní úmluvy o dopravě zboží po železnicích ze dne 14. října 1890 čís. 186 ř. zák. z roku 1892 může podpis odesílatele na nákladním listě býti tištěn neb odesílatelovým razítkem nahrazen, jestliže zákony a řády zasilacího místa to dopouštějí. V Šu 2 zákona ze dne 27. října 1892 čís. 187 ř. zák. byla vláda zmocněna, by, stanovíc po případě měnic nařizovacím způsobem želez-

niční řád dopravní pro ony dopravy zboží, k nimž mezinárodní úmluva se nevztahuje, uvedla jeho ustanovení v soulad se všemi nebo některými předpisy oné úmluvy, a to i tehdy, uchylují-li se tyto předpisy od ustanovení obchodního zákona. V §u 51 lit. m), železničního dopravního řádu, jež ministr obchodu ve shodě s ministrem práv, prováděje § 2 a § 4 zákona ze dne 27. října 1892 čís. 187 ř. zák., vydal nařízením ze dne 10. prosince 1892 čís. 207 ř. zák., bylo pak výslovně stanoveno, že odesílatelův podpis na nákladním listě může býti tištěn neb odesílatelovým razítkem nahrazen. Na místo tohoto železničního dopravního řádu nastoupil dopravní řád, zavedený nařízením ze dne 11. listopadu 1909 čís. 172 ř. zák., jehož i v tomto případě jest použití a jenž v §u 56 odstavec 10 stanoví, že v š e c h n y zápisy v nákladním listě smějí býti pořizovány též tiskem nebo razítkem, čímž dovolení, použití tisku nebo razítka, omezené do té doby na podpis odesílatele, bylo pouze rozšířeno na všechny zápisy v nákladním listu (srv. Eger E. V. O. § 56 pozn. 239, str. 236; — Rinaldini E. B. R., str. 121; — Staub-Pisko, čl. 392, §§ 3 (4). Jest také všeobecně známo, že obchodníci a zvláště zasílatelé na nákladních listech připojují podpisy svých firem z p r a v i d l a tiskem nebo razítkem. Druhá námitka žalovaného, na níž trvá v dovolacím řízení, jest, že železniční dopravní řád zná jen j e d n o h o odesílatele, nikoli dva nebo několik. Tuto námitku odbyly nižší soudy tím, že železniční dopravní řád nerozeznává, zda je odesílatelem jediná osoba či několik osob. Ovšem si nižší soudy nepovšimly odst. IX. všeobecných prováděcích ustanovení k §u 56 žel. dopr. ř., že »jako odesílatel smí v nákladním listě býti jmenována jen j e d n a osoba nebo firma.« Z toho však neplyne neplatnost nebo bezúčinnost dopravní smlouvy, osvědčené spornými nákladními listy, na nichž jsou podpisy dvou odesílatelů — žalovaného Rudolfa S-a a Františka Z-a. Dráha mohla — a snad i měla — odmítnouti přijetí nákladních listů, nevyhovujících platným prováděcím ustanovením, ale když tak neučinila, nemohou odesílatelé z toho ve svůj prospěch ničeho vyvozovati. Dráha vzala tím na sebe zvýšené ručení povozníka vůči dvěma odesílatelům; — nemohla by odmítnouti závazky ani vůči tomu, ani vůči onomu; — možné komplikace, k nimž dovolatel poukazuje, šly by na její vrub, a ona musila by se v té příčině vypořádati s oběma odesílateli. Ale s druhé strany může se též držeti obou odesílatelů, učinivších s ní dopravní smlouvu dle §u 61 (1) dopr. ř. Vnitřní poměr odesílatelů se jí nedotýká; formálně jest vůči dráze odesílatelem též Rudolf S., a proto lze souhlasiti s názorem nižších soudů, že v tomto sporu nesejde na tom, zda František Z. zneužil podpisu Rudolfa S-a na nákladních listech čili nic. Když tomu tak, nelze odvolacímu řízení duvodně vytýkati vadnosti proto, že ani v druhé stolici nebyl připuštěn dukaz o tvrzeném zneužití podpisů (razítka) žalovaného, a není tu ani dovolacího důvodu §u 503 čís. 2 c. ř. s.

Čís. 2510.

V tom, že odesílatel, byv k tomu nucen předpisy o vývozu do ciziny, zaslal zboží v t. zv. vagonu sběrném, dlužno spatřovati omluvitelnou odchylku od ujednaného způsobu dopravy (čl. 345 obch. zák.).

(Rozh. ze dne 17. dubna 1923, Rv I 1250/22.)